

अन्यधर्मान्कांश्चिद्गृहस्थस्याप्यतिदिशति ब्रह्मचर्यमिति शौचंरागादिराहित्यं च तस्य ब्रह्मचर्यप्रकारमाह ऋतौ गंतुरिति ॥ ४३ ॥ एवंभूतवर्णाश्रमधर्मफलमाह इतिमामिति दृढांमद्भक्तिं विंदते ॥ ४४ ॥ ततः किमत आह भक्त्येति महेश्वरत्वे हेतुः सर्वोत्पत्त्यप्ययं सर्वस्योत्पत्त्यप्ययौ यस्मात् अतएव तत्कारणं मामां ब्रह्मरूपं वैकुण्ठनिवासिनम् यद्वा ब्रह्मणो वेदस्य कारणं मामुपयाति सामीप्येन प्राप्नोति ॥ ४५ ॥ ततश्चासौ मुक्त एवेत्याह इति एवंभूतेन स्वधर्मेण निर्णिक्तं शुद्धं सत्त्वं यस्य सः अतएव निर्ज्ञाता मम गतिरैश्वर्येन ॥ ४६ ॥ उक्तमर्थं संक्षिप्याह य एष आचारलक्षणः पितृलोकप्राप्तिफलः स एव मद्भक्तियुतः मदर्पणेन कृतः ॥ ४७ ॥ प्रकरणार्थमुपसंहरति एतच्चेत्तेऽभिहितम् यथा भक्तो भूत्वा मां परं संप्राप्नुयादिति ॥ ४८ ॥ इत्ये

ब्रह्मचर्यं तपः शौचं संतोषो भूतसौहृदम् ॥ गृहस्थस्याप्यृतौ गंतुः सर्वेषां मदुपासनम् ॥ ४३ ॥ इति मां यः स्वधर्मेण भजन्नित्यमनन्यभाक् ॥ सर्वभूतेषु मद्भावं मद्भक्तिं विंदतेऽचिरात् ॥ ४४ ॥ भक्त्योद्धवानपायिन्या सर्वलोकमहेश्वरम् ॥ सर्वोत्पत्त्यप्ययं ब्रह्मकारणं मोपयातिसः ॥ ४५ ॥ इति स्वधर्मनिर्णिक्तसत्त्वो निर्ज्ञातमद्भक्तिः ॥ ज्ञानविज्ञानसंपन्नो न चिरात्समुपैति माम् ॥ ४६ ॥ वर्णाश्रमवतां धर्म एष आचारलक्षणः ॥ स एव मद्भक्तियुतो निःश्रेयसकरः परः ॥ ४७ ॥ एतच्चेत्तेऽभिहितं साधो भवान् पृच्छति यच्च माम् ॥ यथा स्वधर्मसंयुक्तो भक्तो मां समियात्परम् ॥ ४८ ॥ इति श्रीभागवते महापुराणे एकादशस्कंधे अष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ ॥ ५५ ॥ श्रीभगवानुवाच यो विद्याश्रुतसंपन्न आत्मवान् नानुमानिकः ॥ मायामात्रमिदं ज्ञात्वा ज्ञानं च मयि संन्यसेत् ॥ १ ॥

कादशोटीकायां अष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ ॥ ५५ ॥ ॥ ५५ ॥ ज्ञानादेर्निर्णयः पूर्वकृतो ह्याश्रमधर्मतः अत्रो न विंशतितमे ज्ञानादेस्स्याग उच्यते ॥ १ ॥ तदेवं तर्कतो बाधितोऽपि देहादिप्रपंचो यावदपरोक्षानुभवेन दिङ्मोहादिरिव नलीयते तावत्ज्ञानाभ्यासस्ततो मुक्तिरित्युक्तम् आदेहांतात्कचित्ख्यातिस्ततः संपद्यते मयेत्यादिना यस्य त्वपरोक्षानुभवेन प्रपंचो लीनप्रायस्तस्य न किंचित्कृत्यमस्तीत्याह य इति विद्या अनुभवः तत्पर्यं तेन श्रुतेन संपन्नः अतएव आत्मवान् प्राप्तात्मतत्त्वः नानुमानिकः केवलपरोक्षज्ञानवान् न भवति अनकारपाठे प्राक्श्रुत्यनुकूलतर्कतो निर्णीतार्थ इत्यर्थः स एतद्वैतं तन्निवृत्तिसाधनं च मयि मायामात्रमिति ज्ञात्वा ज्ञानं च तत्साधनं संन्यसेत् अयमेव विद्वत्संन्यासो नाम ॥ १ ॥